هێرش بە درۆن و موشەک.. عوسمانی حاجی مارف

سوپای پاسدارانی ئێران بە بەئامانجگرتنی شوێنی نیشتەجێبوونی بازرگان و ملیاردلەر پێشرەو دزەیی، کە لە بنەماڵەی بارزانییەوە نزیک بوو، نیشانیدا کە توانای لێدانی موشەکی بەشێوەیەکی وردو دەقیق هەیە. سوپای پاسداران بەرپرسیارێتی ئەم هێرشەی لە ئەستۆ گرت کە بەرەبەیانی ڕۆژی ١٥/١/٢٠٢٤، شوێنەکانی شاری هەولێری کردە ئامانج، بانگەشەی ئەوەیان کرد کە “بارەگایەکی سیخوڕی” ئیسرائیلی کردۆتە ئامانج لە کوردستانی عێراق!

وردی و دیقەتی پێدانی ئامانجەکان وەک پەیامێک کاردەکات کە سوپای پاسدارانی ئێران نەک تەنها دەتوانێت بینا مەدەنییەکان بکاتە ئامانج، بەڵکو دەتوانێت هێرش بکاتە سەر دامەزراوە سەربازییەکانی نزیک فڕۆکەخانەی نێودەوڵەتی هەولێر، کە چەند میلێک لە بنکەیەکی سەرەکی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی بە سەرۆکایەتی ئەمریکاوە دوورە.

ئەم هێرشەی پاسداران خزمەت بە ئامانجە ناوخۆییەکانی دەخی ئێران دەکات، بە تایبەت لە ژێر ڕۆشنایی و وەڵام بە هێرشەکانی ئەم دواییەی ئیسرائیل لە سووریا.

لە بەیاننامەیەکدا کە میدیا فەرمییەکانی ئێران بڵاویکردۆتەوە، سوپای پاسداران ڕایگەیاندووە، هێرشەکە “ناوەندێکی ستراتیژی ئیسرائیل”ی لە عێراق کردووەتە ئامانج.

هەڵبژاردنی شوێن و سیستەمی موشەکی “خەیبەرشەکان” ئاماژەیە بە ئەوەی ئێران دەیەوێت توانای گەیشتن بە شوێنە جیاوازەکانی ئیسرائیل کە هاوسێی سوریایە بە جیهان ئاشکرا بکات.

بەڵام ئەمەریکا هێرشەکانی ئێرانی بە مووشەکی بالیستیک لە نزیک شاری هەولێر لە باکووری عێراق ئیدانە کرد و بە “کۆمەڵێک لێدانی بێبایەخ و بێباکانە و نادروست” وەسف کرد، ڕایانگەیاند کە هیچ دامەزراوەیەکی ئەمریکی نەکراوەتە ئامانج، هەروەها هیچ زیانێکی گیانی ئەمریکی نەبووە، ئاماژەیان بەوەشکرد، ئەمریکا پشتگیری لە سەروەری و سەربەخۆیی و یەکپارچەیی خاکی عێراق دەکات و هێزەکانیشی لە عێراق ناکشێنەتەوە.

هەڵبەتە ئەم هێرشانە پێویستە لە ئێستادا لەچوارچێوەی شەڕی ئیسرائیل بە سەر غەززە و کاردانەوەکانی لەسەر ئاسایشی ناوچەکە و مامەڵە لەگەڵ ڕووداوەکاندا ئاماژەی پێبکرێت، بە تایبەتی ئیسرائیل زۆر لە هەوڵی ئەوەدایە پانتایی ئەم شەڕە فروانکاتەوە، تا لەڕێگەی

بەرپاکردنی جەنگێکی فراوانەوە خۆی لەو بنبەست و قەیرانەی لەم شەرەدا دەرگیری بووە، رزگاربکات.
ئەم هێرشە مووشەکیانە لەکاتێکدایە کە ئەگەری ترسی پەرەسەندنی ململانێکان هەیە، کە لە سەرەتای دەستپێکردنی بەردمان و هێرشی زەمینی ئیسرائیل بەسەر خەڵکی غەزە پێشبینیکراوە، لەژێر ڕۆشنایی هاتنەناوەوەی هاوپەیمانەکانی ئێران لە لوبنان، سوریا، عێراق و یەمەن کە بەشێوازی جۆراوجۆر چوونەتە ناو ململانێکانەوە، ئەتوانین بڵێن ئەم هێرشە موشەکیانە ئاستێکی دیاریکراوە لە چۆنیەتی هەوڵدان بۆ فراوانبونەوەی ئەم شەڕەی ئیسرائیل بەدژی دانیشتوانی غەززە، کە بەردەوامیدانە بە شەڕەکە، فەرامۆشکردنی وەڵام بە کێشەی فەلەستین لەلایەن ئیسرائیلەوە کاریگەری لەسەر بێئومێدی و نالەباری دۆخەکە داناوە، لەلایەکی تریشەوە فەزایەکی پڕمەترسی و سامناک و نالەبارو دڵەڕاوکێی لەسەر ئاسایش و ناحەسانەوەی تەواوی دانیشتوانی ناوچەکە داناوە، وێنای ئەگەری خولقاندنی جەنگێکی گەورە بە خەڵکی نیشان ئەدات.
ئەوەی جێگای پرسیارە، ئاکامی ئەنجامدانی ئەم هێرشە موشەکیانە لە هەموو ئەو لایەنانەی بەجۆرێک پەیوەستن بەململانێی ئەم شەڕەوە، لەکاتێکدا فەزایەکی مەترسیدار لە بونی درۆن و هێرشی موشەکی خولقاندوە، ئایا ئەگەری ئەوە هەیە ببێتە بەرێکەوتنی ڕاستەوخۆی شەڕێکی گەورەو فراوان لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەراستدا؟.
هەرچەندە واشنتۆن دەستبەرداری ئامانج و بەرژەوەندیە ستراتیژیەکانی خۆی لەڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بە گشتی و لە عێراق بەتایبەتی نابێت، بەڵام واشنتۆن چەندینجار ڕایگەیاندبوو کە هەوڵ نادات بازنەی ململانێی دەرەوەی سنوورەکانی ئیسرائیل تێپەرێنێت، بەتایبەت بە هەوڵدان لە پاراستنی گەڕانەوەی ئارامی و ئاسایش بۆ سەرمایەگوزاری و دەستەبەرکردنی سەقامگیری لەم ناوچە گرنگەی جیهاندا، لەدوای ئەم جۆرە هێرشانەی ئێران و هێزە میلیشیاکان، ئەمریکا دەستبەرداری دابینکردنی ئەو پرۆسەی ئارامبونەوەیە نابێت، لە هەمانکاتدا ڕۆژئاواو وڵاتانی تری زلهێزی دنیا لایەنگری فراوانبون و گەورەکردنەوەی ئەم شەڕە نین، هەروەها لایەنگرو پشتیوانن لە ئارامبونەوەی دۆخی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست.
ئیسرائیل هەوڵدەدات ئێران بە ناو ڕوبەڕوبونەوەکە ڕابکێشێت و مەودای شەڕەکە فراوانتر کات، بە چڕکردنەوەی ئۆپەراسیۆنەکانی تیرۆرکردن دژی بەرپرسە باڵاکانی لە ناوچەکەدا، بەڵام ئێران لەگەڵ گەورەبونەوەی ئەم شەڕە نیەو تاران ملکەچی ئەو کارە ئیستفزازیانەی ئیسرائیل نابێت، ئاستی پەرچەکردارەکانی ئێران لە هێرشی موشەکی و درۆن تێناپەڕێت، هەرچەندە کاربەدەستانی ئێران بە خۆیان چەندینجار

جێختیان لەوە کردووەتەوە کە بە دوای فراوانکردنی شەڕەکەوە نین، بەڵام شەپۆلی تیرۆرەکانیان بەردەوامە، لە هەر حالەتێکدا رودانی فراوانبونەوەی ئەم شەڕە بەدور دەزانرێت، بەڵام پێویستە لە ئاگاهی ئەوەدابین کە ئاڵۆزی و توندپێچی دۆخە ئەگەری ئەوەمان دەخاتە بەردەم، کە لە شوێنێکدا پێتی کۆنترۆل لەدەست دەربچێت، بۆیە پێویستە هەوڵبدرێت بەرەی دژی شەڕ فراوانتر ڕێکخراو بکرێت.

زنجیرە هێرشە یەک لە دواییەکەکان بۆ سەر هێزەکانی ئەمریکا، کە بووە هۆی دەیان قوربانی لەنێو سەربازو کارمەندانی ئەمریکیدا، پاڵ بە واشنتۆنەوە نانێت هێرشی ڕاستەوخۆ بۆ سەر دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی ئەنجام بدات، جگە لە ئاستی لێدان و هێرش بەسەر هێزە میلیشیاکانی سەر بە ئێران لە سوریا و عێراق و لوبنان و یەمەن، نەک هەوڵێکی تر نادات، بەڵکو ژێربەژێر لەهەوڵی ڕێککەوتن دەبێت لە گەڵ ئێراندا.

ئەمریکا ناتوانێت لە عێراق بکشێتەوە، ئەمە جگە لەوەی کە بوونی سەربازی لەوێ لە ئەنجامی ڕێککەوتنێکی هاوبەشی ستراتیژییە لەگەڵ بەغدا کە لە ساڵی ٢٠٠٨ واژۆ کراوەو لەڕاستیدا تا ئەمڕۆش ئامادەییەکی سەرەکییە لە ستراتیژییەکانی کاریگەری ئەمریکا لەسەر ئاستی جیهان، بەو پێیەی باس لە ناوچەیەک دەکەین کە نوێنەرایەتی پەیوەندییەک دەکات لە نێوان کیشوەرەکانی جیهان و خاوەنی قورسایی ئابووری و جیۆپۆلەتیکییە.

هەروەها واشنتۆن بوونی خۆی و ڕووبەڕووبونەوەی لەگەڵ گروپە چەکدارەکانی سەربە تاران بەهێزتر دەکات، کە بە هەنگاوی بەئامانجگرتن بە لاوازکردنی هێزە میلیشیاکان لە سوریاو عێراق کاردەکات، بەم شێوەیەش دەیەوێت دەورو دەخالەتی ئێران لە ناوچەکەدا سنوردار کات، بەبێ ئەوەی بچێتە مەیدانی شەڕێکی گەورەوە.

هەرچەندە حکومەتی عێراق و هێزە شیعەکان بەگشتی پێداگری لەسەر چونەدەرەوەی هێزە سەربازییەکانی ئەمریکا دەکەن، بەڵام کشانەوەی ئەمەریکا لە عێراق بە هیچ شێوەیەک لەسەر مێز نیە لە بازنەکانی بڕیاردان نە لە واشنتۆن و نە لە بەغدا.

ئەمەریکا دوو هەزار و 500 سەربازی لە عێراق جێگیرکردووە، لەنێویاندا شاری هەولێر بەشێکە لە هاوپەیمانی دژ بە داعش بە سەرکایەتی ئەمریکا، هەروەها واشنتۆن وەها ڕادەگەیەنێت، بوونی هێزی سەربازی لە عێراق بۆ پاڵپشتی هێزە ناوخۆییەکان و ڕێگریکردنە لە گەڕانەوەی داعش، کە پێشتر ناوچە بەرفراوانەکانی عێراق و سوریای کۆنترۆڵکردبوو، ئێستاش لە زیاتر ئاڵۆزبونی دۆخەکە بە

هەڵگیرسانی شەڕی غەززە، ئەمریکا پێداگری زیاتر دەکات بۆ مانەوەی هێزەکانی لە عێراق و ناوچەکەدا.

ئەم هێرشەی ئێران لە هەولێر وەڵامێکی ئێرانە بۆ ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی لە ناوچەکە، بە وتنی ئەوەی توانای فراوانکردنی بازنەی ململانێی لە ناوچەکە و لە دەرەوەی غەززەش هەیە، سەبارەت بە بوونی بارەگای مۆساد لە هەولێر، گەر لە ناوچەی دەسەڵاتی بارزانیدا بونیشی هەبێت! بەڵام ڕاگەیاندنی لەلایەن کۆماری ئیسلامی ئێرانەوە، تەنها مەبەست پڕوپاگەندەیەکە ئاراستەی ناوخۆی ئێران دەکرێت، کە بەدەست هەلومەرجێکی سەختی ئابووری و ناڕەزایەتی جەماوەریەوە دەناڵێنێت.

ئەو کارە تیرۆریستیانەی ئیسرائیل ل□ بەرامبەر کەسایەتیەکانی ئێراندا پیادەی دەکات هەوڵدانە بۆڕاکێشانی ئێران بۆ ناو شەڕەکەو بەرەو هەڵکشانی زیاترو کرانەوە بەرەی نوێ، بەڵام وەڵامدانەوەی ئێران جگە لە کاری تیرۆرستی و هێرشی موشەکی ئاراستەیەکی تر ناگرێتە بەر، ستراتیژی ئەنجامدانی تیرۆرەکان لە هەر لایەنێکەوە، ئامرازێک نا بێت بۆ بەدەستهێنانی سەرکەوتنی ه□ملایەنە، بەڵکو هەنگاوێکی تاکتیکی دەبێت کە لە کورتماوەدا هەندێک پێگەی هێزی سەبازی نیشان ئەدات و ناتوانێ ئیسرائیل و ئەمریکا لە قەیرانی شەڕی غەززە دەرباز بکات، ناشتوانێ بەمانای شکست بێت بۆ لایەنەکانی تر.

ئەتوانم بڵێم ئەم ململانێەی کەلەڕێگەی دەخالەتی هێزە میلیشیاکانی سەر بەئێرانەوە دەچێتە ناو هەرای شەڕەکەوە، وەک کۆتایی ئەو جەنگانە وایە کە شەڕەکە ڕاگیراوە، بەڵام لە هەندێ شوێنی بەرەکاندا هەوڵی وەستانی جەنگەکەیان پێ نەگیشتوەو بەردەوامن لە شەڕ، یان لایەنە سەرەکیەکانی شەڕەکە باوەڕیان بە بەشێکی هێزەکانیان نەهێناوە کە دەبێت ئەو شەڕە بوەستێت و سەرکەوتو نین لە کۆنتڕۆڵکردنی دۆخەکە.

ئیسرائیل هەوڵی فراوانکردنی مەودای شەڕەکە دەدات و هەروەها هەوڵی تێوەگلانی لایەنەکانی دیکەش دەدات، بەڵام هەتا ڕۆژئاواو ئەمریکاش کە پشتیوانی ئیسرائیلن، نایانەوێت جگە لە پاکتاوکردنی غەززە، شەڕەکە بەرەی تری لێ دروست ببێت.

هەوڵدان بۆ سەقامگیری لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بۆ سەرمایەگوزاری، دوای چەندین دەیەکە واقعیەتێکە لە جەنگ و گێژاو ناجێگیری سیاسی، ئیتر مانای وەستان و کۆتایی ئەو شەڕە پێداویستیەکە لە پەیوەند بە هاتنەپێشەوەی هەلومەرجێکی تازە، لایەنە سەرەکیەکانی دەرگیر لەو شەڕەدا بە تایبەتی دەوری ئەمریکا هەڵکردنی ئا□□ای سپیە بۆ وەستانی شەڕ، هەلومەرجی سیاسی لە

ناوچەکەو جیهاندا لەراستای ئاڵوگۆڕێکی تەواو جدی و جیاوازدایە، کە شکستی خواستی باڵادەستی جەمسەری ئەمریکایەو هاتنەمەیدانی فرە جەمسەریە، ململانێ جەمسەرەکان ئیتر ناتوانێ بەردەوامی بدات بە جەنگی ئۆکرانیا و فراوانبونەوەی شەڕی ئیسرائیل لە غەززە، درەنگ یازوو دەبێت ئەو شەڕانە بوەستێت.

سەرەڕای بۆردومانی تاران بۆ سەر هەولێر، بەڵام پەیوەندیەکانی ئێران و عێراق نە تێکدەچێت و نە ئاڵۆزی تێدەکەوێت، پێشبینی هیچ تێکچوونی بەرچاو لە دیالۆگەکانی تاران لەگەڵ بەغدا ناکرێت، حکومەتی عێراق پاشکۆی بەرژوەندیەکانی ئێرانەو حکومەتی هەرێم و بارزانیش دەبێت ملکەچی نەخشەو سیاسەتی ناوەندبونەوەی حکومەتی بەغدا بن، پابەندبونی هەرێم بەم سیاسەت□و □□زامەندی ئەمریکاشی لەسەرە.

حکومەتی عێراق ناچارە لەنێوان ئێران و ئەمەریکادا هەماهەنگیەک بکات، ئیمتیازێک بە واشنتۆن بدات، لە هەمان کاتیشدا ناچارە بە شێوەیەکی بەهێزو نەریتی پەیوەندی نزیک لەگەڵ تاران بپارێزێت، ئەوەی لەم ململانێ و دۆخە ئاڵۆزەدا ئایندەو چارەنوسی بەشمەینەتی و چەوسانەوە و مانەوەیەتی لە دۆخێکی نائاسایشدا، جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێشی عێراق و کوردستان و تەواوی ناوچەکەیە، جگە لە بەرپاکردنی شۆرشێکی کۆمەڵایەتی و کۆتاییهێنان بەدەسەڵاتی سەرمایەداران و نوێنەرەکانیان و دامەزراندنی دەسەلاتی جەماوەری رێگایەکی تر بۆ رزگاری نیە.